

Itella Oyj
Hallituksen toimintakertomus
Osavuositarkastus tammi-maaliskuu 2009

Markkinatilanne

Talouden suhdannekehitys on heikentänyt Itellan palvelujen kysyntää merkittävästi. Suomessa logistiikka- ja postivolyymit vähentyivät alkuvuoden aikana voimakkaasti viimevuotiseen verrattuna. Myös muissa toimintamaissa asiakkaiden liiketoimintojen volyymit ja transaktiomäärät vähenivät ja vaikuttivat siten Itellan palveluiden kysyntään. Kilpailu vähentyvistä volyymeistä lisääntyy. Lisääntynyt kilpailu vaikuttaa esimerkiksi pakettiliiketoiminnassa.

Eurooppalainen postiala on lähivuosina suuren rakennemuutoksen edessä, koska postialan kilpailua edistetään direktiivimuutoksella. Lainsäädännöllisten muutosten lisäksi tiedonvälityksen sähköistyminen vaikuttaa toimialaan.

Liikevaihto ja tulos

Itella-konsernin liikevaihto kasvoi vuoden 2009 ensimmäisellä vuosineljänneksellä 477,6 miljoonaan euroon (452,9 miljoonaa euroa tammi-maaliskuussa 2008). Kasvua oli 5,5 %, yritysostojen vaikutus oli 11,6 %; yritysostot pois lukien liikevaihto laski 6,1 %. Liikevaihto kasvoi Itella Informaatiossa ja Itella Logistiikassa ja laski Itella Viestinvälityksessä. Konsernin kasvu oli Suomessa 0,8 % ja muualla 18,1 %. Kansainvälisen liikevaihdon osuus oli 30 % (27 %).

Konsernin liikevoitto laski ensimmäisellä vuosineljänneksellä 40,2 % ollen 19,9 miljoonaa euroa (33,3 miljoonaa euroa), joka oli 4,2 % liikevaihdosta (7,4 %). Liikevoitto heikkeni kaikissa liiketoimintaryhmissä.

Konsernin rahoitusnetto oli -28,0 miljoonaa euroa (+ 2,0 miljoonaa euroa). Konsernin tuloslaskelmaan sisältyi nettona 21,9 miljoonaa euroa valuuttakurssitappioita johtuen erityisesti ruplan heikkenemisestä. Näistä realisoituneita on 4,4 miljoonaa euroa. Tulos rahoituserien jälkeen oli -8,1 miljoonaa euroa (+35,3 miljoonaa euroa). Tuloverot olivat 2,7 miljoonaa euroa (10,0 miljoonaa euroa), ja konsernin tappio katsauskaudelta -10,8 miljoonaa euroa (konsernin voitto +25,3 miljoonaa euroa).

Itellan avainluvut	Q1/ 2009	Q1/2008	2008
Liikevaihto, milj. euroa	477,6	452,9	1 952,9
Liikevoitto, milj. euroa	19,9	33,3	95,1 *)
Liikevoittoprosentti	4,2	7,4	4,9 *)
Tulos ennen veroja, milj. euroa	-8,1	35,3	46,6
Oman pääoman tuotto, %	-2,5	9,7	2,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,7	13,7	12,4
Omavaraisuusaste, %	49,0	64,1	51,1
Gearing, %	21,7	-16,5	14,8
Henkilöstö keskimäärin	30 372	25 228	28 163
Investoinnit, milj. euroa	35,9	30,7	351,5

*) Ilman kertaluonteista erää

Itella Viestinvälitys

Itella Viestinvälitys -liiketoimintaryhmän liikevaihto oli tammi-maaliskuussa 231,7 miljoonaa euroa (232,7 miljoonaa euroa), eli laskua oli 0,4 %.

- 1.luokan kirjeitä jaettiin alkuvuonna 10 % vähemmän kuin vuosi sitten vastaavaan aikaan.
- 2. luokan kirjelmäärät pysyivät tammi-maaliskuussa viimevuotisella tasolla.
- Osoitteellisessa suoramarkkinoinnissa määrät vähenivät tammi-maaliskuussa 14 % edelliseen vuoteen verrattuna.
- Sanomalehtien jakeluvolyymi laski 2 % ja aikakauslehtien jakeluvolyymi väheni prosentilla edellisvuoteen verrattuna.
- Osoitteettomissa suoramarkkinointiviesteissä ei ollut nähtävissä volyymilaskua.

Pääsiäinen ajoittui tänä vuonna ensimmäisen vuosineljänneksen ulkopuolelle, mikä vaikutti sekä volyymeihin että kannattavuuteen.

Itella Viestinvälitys -liiketoimintaryhmän liikevoitto oli 24,0 miljoonaa euroa (27,8 miljoonaa euroa) eli 10,4 % liikevaihdosta (11,9 %). Kannattavuuden heikkeneminen johtui liikevaihdon laskusta erityisesti tärkeissä päätuotteissa. Postinlajittelun ja -jakelun kehityshanke eteni suunnitellusti.

Itella Informaatio

Itella Informaatio -liiketoimintaryhmän liikevaihto kasvoi 68,0 miljoonaan euroon (62,1 miljoonaa euroa) eli 9,5 %. Kasvusta 10,0 prosenttiyksikköä johtui edellisvuoden yritysostoista. Ilman yritysostojen vaikutusta liikevaihto väheni 0,5 %. Liikevaihto kasvoi kaikissa toimintamaissa ja tuotelinjoissa.

Liiketoimintaryhmän liikevoitto oli 5,1 miljoonaa euroa (5,3 miljoonaa euroa) eli 7,5 % liikevaihdosta (8,5 %). Kannattavuutta heikensi yleisen taloussuhdanteen aiheuttama volyyminlasku erityisesti monikanavaisten laskutuspalveluiden tuotelinjassa.

Itella Logistiikka

Itella Logistiikka -liiketoimintaryhmän liikevaihto kasvoi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 186,7 miljoonaan euroon (165,8 miljoonaa euroa). Liikevaihto kasvoi 12,6 %, josta 27,7 prosenttiyksikköä tuli viime vuonna tehdyistä yritysostoista. Ilman yritysostojen vaikutusta liikevaihto laski 15,1 %.

Itella Logistiikka -liiketoimintaryhmän liiketulos oli -3,8 miljoonaa euroa tappiollinen (3,0 miljoonaa euroa voitollinen) eli -2,0 % (+1,8 %) liikevaihdosta. Liiketuloksen kääntyminen negatiiviseksi johtuu ennen kaikkea Suomen pakettijakelujen volyymien 10 % laskusta edelliseen vuoteen verrattuna. Tulosta heikensivät myös muiden logistiikkavolyymien viime vuonna alkanut aleneminen kaikissa maissa ja lähes kaikilla markkina-alueilla.

Suomessa Orimattilaan suunnitellun logistiikkakeskuksen rakentamista päätettiin lykätä markkinatilanteesta johtuen.

Liiketoimintaryhmien avainluvut (miljoonaa euroa)

	Q1/2009	Q1/2008	Muutos
Itella Viestinvälitys			
Liikevaihto	231,7	232,7	-0,4 %
Liikevoitto	24,0	27,8	-13,7 %
Liikevoitto-%	10,4 %	11,9 %	
Itella Informaatio			
Liikevaihto	68,0	62,1	9,5 %
Liikevoitto	5,1	5,3	-3,8 %
Liikevoitto-%	7,5 %	8,5 %	
Itella Logistiikka			
Liikevaihto	186,7	165,8	12,6 %
Liikevoitto/tappio	-3,8	3,0	..
Liikevoitto-%	-2,0 %	1,8 %	
Muut toiminnot			
Liikevaihto	4,1	4,3	-4,7 %
Liikevoitto/tappio	-5,4	-2,8	..
Liikevoitto-%	-131,7 %	-65,1 %	
Sisäinen myynti	-12,9	-12,0	..
KONSERNI YHTEENSÄ			
Liikevaihto	477,6	452,9	5,5 %
Liikevoitto	19,9	33,3	-40,2 %
Liikevoitto-%	4,2 %	7,4 %	

Rahoitusasema ja investoinnit

Konsernin liiketoiminnan rahavirta ennen investointeja oli 7,5 miljoonaa euroa (-76,8 miljoonaa euroa). Liiketoiminnan nettorahavirtaa edellisvuoteen verrattuna paransi se, että Suomessa työeläkevakuutusmaksut maksetaan tänä vuonna vuosineljänneksittäin eikä ennakkona ensimmäisellä neljänneksellä.

Henkilöstörahastoon menevä osuus henkilöstön tilikauden 2008 voittopalkkiosta eli 2,7 miljoonaa euroa (5,9 miljoonaa euroa) maksettiin ensimmäisellä neljänneksellä kuten edellisvuonnakin.

Investointeihin käytettiin 35,9 miljoonaa euroa (30,7 miljoonaa euroa). Yrityssostoja ei tällä neljänneksellä ollut, edellisvuonna vastaavana ajanjaksona niihin käytettiin 15,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2008 osinkoina maksettiin omistajalle 10,0 miljoonaa euroa (39,0 miljoonaa euroa).

Likvidit varat olivat maaliskuun lopussa 131,2 miljoonaa euroa (178,8 miljoonaa euroa), ja käyttämättömät sitovat luottolimiitit 185,0 miljoonaa euroa (200,0 miljoonaa euroa). Yritystodistuksia oli liikkeeseen laskettuina 80,8 miljoonaa euroa. Konsernin korollinen velka oli 276,2 miljoonaa euroa (60,0 miljoonaa euroa). Omavaraisuusaste oli 49,0 % (64,1 %) ja nettovelkaantumisaste 21,7 % (-16,5 %).

Henkilöstö

Itella-konsernin palveluksessa oli tammi-maaliskuussa keskimäärin 30 372 (25 228) henkilöä. Katsauskauden lopussa henkilömäärä oli 30 361 (25 245), josta 22 535 (23 099) työntekijää Suomessa.

Edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna konsernin henkilöstö kasvoi Itella Logistiikan yritysostojen kautta. Katsauskauden lopussa konsernin henkilöstö jakaantui segmentteittäin seuraavasti: Itella Viestinvälitys 18 159 henkilöä, Itella Informaatio 2 165, Itella Logistiikka 9 999 ja konsernin muut toiminnot 38 henkilöä.

Suomessa käytiin alkuvuonna hallinto- ja tukitoimintoja koskevat yhteistoimintaneuvottelut, joiden piiriin kuului 325 henkilöä. Neuvottelujen päättyessä 70 henkilön nykyisen työn todettiin loppuvan: heistä 53 nimettiin uudelleensijoitettavaksi ja 17 henkilön kohdalla päädyttiin eläkeratkaisuun.

Itella Logistiikassa käytiin yhteistoimintaneuvottelut koskien Vantaan logistiikkakeskuksen lomautuksia. Neuvottelut koskevat logistiikkakeskuksen lajittelu- ja terminaalityöntehtävien työskentelevää henkilöstöä, yhteensä noin 460 työntekijää. Lomautuksiin turvautumalla pyritään löytämään joustava tapa sopeuttaa tuotantoa kysynnän muutoksiin, joiden arvioidaan olevan väliaikaisia. Lomautustarve on enimmillään 60 päivää henkilöä kohden. Lomautukset on alustavasti suunniteltu toteutettavaksi porrastetusti aikavälillä huhtikuu 2009–huhtikuu 2010.

Itella-konserni solmi tammi-maaliskuussa Suomessa noin 200 uutta pysyvää työsuhdetta.

Suomen ulkopuolisissa toiminnoissa Itellan henkilöstömäärä väheni erilaisilla sopeuttamistoimenpiteillä noin 500 työntekijän verran.

Konsernirakenteen muutokset

Itella myi omistuksensa Itella Logistiikan liiketoimintaryhmään kuuluneesta Oy Confidea Business Consulting Oy:stä. Itella omisti yhtiöstä aiemmin 69,9 %. Kaupalla ei ole merkittävää vaikutusta Itellan lukuihin.

Yhtiökokouksen päätökset

Itella Oyj:n yhtiökokous 27.3.2009 päätti 10,0 miljoonan euron osingon jakamisesta omistajalle vuoden 2008 tuloksesta.

Hallitukseen valittiin uutena jäsenenä Päivi Pesola, Vice President, Business Control, Fortum Power and Heat Oy. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa rehtori Eero Kasanen ja varapuheenjohtajana yliasiamies Mikko Kosonen. Hallituksen jäseninä jatkavat finanssineuvos Kalevi Alestalo, toimitusjohtaja Hele-Hannele Aminoff, partneri Erkki Helaniemi, henkilöstöjohtaja Riitta Savonlahti, toimitusjohtaja Maarit Toivanen-Koivisto sekä henkilöstön edustajana valtakunnallinen pääluottamusmies Antero Palmolahti.

Hallintoneuvostossa säilyy aiempi kokoonpano. Puheenjohtajana jatkaa kansanedustaja Eero Lehti (kok), ja varapuheenjohtajana kansanedustaja Antti Rantakangas (kesk), ja jäseninä sosiaaliasiamies Birgitta Gran (vas), pääsihteeri Sirpa Hertell (vihr), kansanedustaja Susanna Huovinen (sd), kansanedustaja Harri Jaskari (kok), kansanedustaja Bjarne Kallis (kd), kansanedustaja Lauri Kähkönen (sd), kansanedustaja Outi Mäkelä (kok), yrittäjä Reijo Ojennus (ps), kansanedustaja Pertti Salovaara (kesk) ja veturinkuljettaja Harry Wallin (sd).

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Riskeissä ja epävarmuustekijöissä ei ole tapahtunut muutoksia verrattuna edellisen tilinpäätöksen yhteydessä kerrottuun.

Toiminnan kausiluonteisuus

Konsernin liiketoimintojen luonteeseen liittyy kausivaihtelua. Liiketoimintasegmenttien liikevaihto ja liikevoitto eivät kerry tasaisesti. Erityisesti ensimmäinen ja viimeinen neljännes ovat vahvoja toisen ja kolmannen neljänneksen ollessa näitä heikompia. Pääsiäisen ajoittumisesta johtuen ensimmäisen ja toisen neljänneksen ero tänä vuonna on voimakkaampi kuin viime vuonna.

Loppuvuoden näkymät

Suhdannetaantuma näkyy selvästi Itellan palveluiden kysynnässä. Lisäksi talouden taantuma voi nopeastikin kiihdyttää sähköistä korvautuvuutta ja tiedonvälitystä, joilla on merkittävä vaikutus Itellan palveluiden pitkän aikavälin kysynnän muutoksessa. Osassa liiketoiminnoista markkinoiden

ylikapasiteetti voi johtaa kovenevaan hintakilpailuun. Toisaalta Itella näkee suhdannelaskun myös mahdollisuutena tarjota asiakkaille laajoja ratkaisukokonaisuuksia.

Teknisesti vuoden 2009 liikevaihtoa kasvattavat edellisvuoden yritysostot, jotka eivät olleet vuoden 2008 koko tilikautta mukana konsernin luvuissa. Volyymien ja transaktioiden laskevat trendit puolestaan heikentävät liikevaihdon kehitystä. Valuuttakurssien vaihtelulla on aiempia vuosia suurempi vaikutus Itellan lukuihin.

Työn tuottavuuden parantamiseen tähtäävät toimenpiteet ja hankkeet ovat painopistealueena erityisesti Itella Viestinvälityksessä. Koko konsernissa on käynnistetty toimenpiteitä kustannusten alentamiseksi ja erityisesti pyritään pienentämään yleiskustannusten tasoa. Harkinnanvaraisten kustannusten hallintaa ja kontrollia on tehostettu. Henkilöstön määrän sopeutuksesta saatavat säästöt eivät näy vielä vuonna 2009. Kuluvan vuoden liikevoitto ennen kertaluonteisia eriä tulee jäämään edellisvuotisesta.

Yritysostojen ja muiden investointien ajoitusta ja määrää harkitaan tarkasti. Käyttöomaisuusinvestointien taso säilyy kuitenkin pitkäaikaisen keskimääräisen tason yläpuolella johtuen Itella Viestinvälityksen käynnissä olevista hankkeista Suomessa.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Itella-konsernin Suomen yhtiöissä käynnistettiin yt-neuvottelut. Neuvottelut koskevat sekä hallinnollisia että tuotannollisia toimintoja. Kaikkiaan neuvottelujen piirissä on noin 2 200 henkilöä. Alustavan arvion mukaan enintään noin 390 henkilön nykyinen tehtävä voi lakata.

Itella Informaatio -liiketoimintaryhmässä siirrettiin Ruotsin contact center -liiketoiminta yhteisyritykseen, jossa Itella on vähemmistöomistajana. Liiketoimintaryhmän Norjan-yhtiöstä myytiin laskuautomaatioratkaisuihin liittyvä eFlow-liiketoiminta. Näiden yhteisvaikutuksesta Itella Informaation henkilömäärä väheni noin 70 työntekijällä verrattuna vuoden alkuun. Järjestelyillä ei ole olennaista vaikutusta liiketoimintaryhmän tulokseen.

Laadintaperiaatteet

Osavuosisikatsaus on laadittu IFRS-standardien mukaisia kirjaamis- ja arvostusperiaatteita noudattaen. Konserni on soveltanut 1.1.2009 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja: IFRS 8 Toimintasegmentit ja IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen. Muilta osin on noudatettu samoja laskentaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 2008.